

БОГДАН ТРИФУНОВИЋ

УДК 004.7:027

Градска библиотека

„Владислав Петковић Дис“, Чачак

ИНТЕРНЕТ У СРПСКОМ БИБЛИОТЕКАРСТВУ И НОВИ ВЕБ САЈТ БИБЛИОТЕКЕ У ЧАЧКУ

Сажетак: У првом делу рада анализира се постојеће стање интернет презентација библиотека у Србији, кратак историјат и њихов развој, док се у другом делу текста даје опис новог интернет сајта Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ у Чачку који је постављен крајем 2006. године, његово настањање и структура.

Кључне речи: интернет сајтови, веб сајтови, интернет презентације, Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“, библиотеке, интернет, веб дизајн

Увод

Развојем интернета у Србији порасло је и интересовање установа културе за неистражени „виртуелни“ простор, који је пружао нове начине презентације и промоције рада и програма, али и стицања шире групе корисника, више заинтересованих за онлајн присуство музеја, галерије или библиотеке на светској мрежи од стварне посете неком од тих простора. У времену свеприсутне потребе и потраге за информацијама библиотеке, као основни извори информација једне заједнице (било да је у питању мали град или читава држава), све веће ресурсе одвајају за интернет презентације, портале, базе података, ангажовање стручњака из информационих технологија, развој сопствених програмских решења и слично. Крајњи циљ већине тих пројекта углавном се односи на објављивање дела материјала из фонда библиотеке на интернету. У случају библиотека Србије најзначајнији делови фонда за објављивање на интернету припадају завичајној баштини, односно

фонду Завичајног одељења тамо где је оно оформљено. Поред Народне библиотеке Србије, која од 2003. године активно ради на пројекту Дигиталне библиотеке, где се, између осталог, објављује дигитализована грађа националног културног блага, веома је мало библиотека у Србији које су започеле послове објављивања дигиталног материјала завичајне баштине на својим интернет сајтовима (вредно је напоменути да је у томе најдаље отишла Народна библиотека у Крушевцу). То и не чуди, ако се узме у обзир сиромаштво домаћег библиотечког интернет простора, његова застарелост и формална и садржинска превазиђеност. У условима када неке јавне библиотеке још увек нису израдиле своје веб сајтове, а многе се задовољавају да неколико HTML¹ страница са основним подацима, старих више година, зову својом презентацијом, онда и не треба да се поставља питање зашто на интернету нема значајнијег присуства домаће културне баштине. Анализа тренутног стања показује да се интернет и даље третира као споредни чинилац пословања библиотека Србије, а у условима домаће оскудице и потпуно заостављени сегмент рада, иако стручна јавност значајно користи, у теоријском смислу, термине везане за интернет и веб дизајн, што не одговара практичном стању ствари.

Крашак преглед интернет презентација библиотека у Србији

Веза ка интернету успостављена је у Србији 1996. године. Народна библиотека Србије поставила је свој први веб сајт већ исте године² као класичну HTML презентацију. Када је ова презентација постала превазиђена развојем интернета и технологија које га прате, НБС је ангажовала професионалну фирму за израду новог сајта, који је урађен у CMS технологији (Content Management System, Систем за управљање садржајем) 2004. године³. Библиотека Матице српске „укључила“ се у интернет такође 1996. године, преко академске мреже Србије и Универзитета у Новом Саду, али је једно време користила само електронску пошту и застарели Телнет протокол за остваривање електронског саобраћаја⁴. Нови сајт БМС постављен је 2003. године.⁵

¹ HyperText Markup Language – Хипертекстуални језик за маркирање.

² Branka Ristivojević, *Web prezentacija Narodne biblioteke Srbije*, у: Гласник Народне библиотеке Србије 1/1999 (Београд), 1999, str. 221.

³ Tamara Butigan-Vučaj, *Nova Web prezentacija Narodne biblioteke Srbije*, у: Гласник Народне библиотеке Србије 1/2004 (Београд), 2004, str. 198.

⁴ Извештај о раду Библиотеке Матице српске у 1996. години, у: Годишњак Библиотеке Матице српске за 1996. годину (Нови Сад), 1997, стр. 14.

⁵ Извештај о раду Библиотеке Матице српске за 2003. годину, у: Годишњак Библиотеке Матице српске за 2003 (Нови Сад), 2004, стр. 9.

Народну библиотеку Србије и Библиотеку Матице српске, као куће од националног значаја, спорије су пратиле јавне библиотеке у Србији што се тиче израда интернет презентација. Најдинамичнији развој наступио је после 2000. године, што је очигледан доказ заостајања за светским трендом, где је управо период пре 2000. године време највећег раста и правог бума ИТ сектора. Вишеструки су узроци таквом стању: застарела комуникационија инфраструктура (већина корисника интернета у Србији до скоро није могла да приступа мрежи преко бржих веза, осим прастарог модема 56К), тешкотиће са којима су се установе суочавале приликом увођења интернета, ограничени буџети библиотека, непостојање запослених стручњака из информационих технологија, несхватање шта је интернет и какве користи он доноси, статичност запослених у српском библиотекарству, итд... Списак проблема је широк, али то никако није оправдање за неразвијеност ИТ сектора који је постојао међу библиотекама у Србији, а који, у одређеној мери, наставља и даље да стагнира.

Прва јавна библиотека у Србији која је покренула самостални веб сајт била је библиотека „Светислав Вуловић“ из Ивањице. Тада сајт радио је краће време под доменом Народне библиотеке Србије. Народна библиотека „Вук Каракић“ у Крагујевцу међу првима је поставила свој веб сајт. Библиотека града Београда такође је релативно рано поставила своју интернет презентацију. На веб сајту Internet Archive (<http://www.archive.org>), који индексира све сајтове и њихове странице, као и промене на тим страницама, забележено је да је прва страница сајта ове библиотеке постављена 27. новембра 1999. године. Тиме је највећа позајмна библиотека оправдала своју старост и величину, показавши прави пут који је требало да следе и остале библиотеке.

Најснажнији подстрек развоја веб дизајна и примене интернета међу библиотекама Србије представља покретање портала *Библиотеке наше⁶ окружења* (<http://www.biblioteke.org.yu>) у јесен 1999. године (тада се налазио на преусмераваном домену <http://www.biblioteke.co.yu>). Портал је ауторско дело Мирка Марковића, док је носилац пројекта Интернет клуб из Љига, и то је пионирски пројекат стварања виртуелне библиотечке мреже на овим просторима, као и први прозор у свет интернета за многе библиотеке. Први партнери портала била је библиотека „Димитрије Туцовић“ из Лазаревца⁶, док су заступљене биле и јавне библиотеке из Лајковаца, Љига, Чачка (од 27. јануара 2000. године), Ужица, Пријепоља, Крушевца, Сремске Митровице, Врања, Сомбора, Суботице, Инђије, Старе Пазове, Библиотеке „Ђорђе Јовановић“ из Београда, Библиотеке Матице српске. У систем портала укључе-

⁶ Домен <http://www.biblioteke.co.yu> представљао је и први веб сајт Библиотеке „Ђорђе Јовановић“ у Београду.

ни су временом и самостални сајтови Градске библиотеке из Зрењанина, Библиотеке „Ђорђе Јовановић“ из Београда, Библиотеке „Свети Сава“ из Земуна, Градске библиотеке Зајечар, Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ из Чачка (од 1. фебруара 2001. године), Народне библиотеке „Радослав Никчевић“ из Јагодине.⁷ Поред ових, на порталу се данас налази и неколико библиотека из Црне Горе и Републике Српске. Карактеристика портала *Библиотеке наше^т окружења* је у томе што све странице (урађене у статичном HTML-у) прате одређено визуелно решење (шаблон, где се углавном боје мењају са пратећим текстом и фотографијама за сваку библиотеку). Евентуалне критике према дизајну ових сајтова брзо падају у заборав када се узме у обзир да је то било прво решење за многе библиотеке (а можда и једино у том тренутку), које до тада и нису активно размишљале о феномену интернета. И самостални сајтови који су постављени на портал углавном представљају дизајнерско решење Интернет клуба из Љига, па се уклапају у претходни опис. Временом су се на мрежи *Библиотеке наше^т окружења* нашли линкови скоро свих већих матичних, градских и народних библиотека у Србији (око 40 крајем 2006. године).

Самосталне сајтове у почетку је имало свега неколико јавних библиотека у Србији: библиотеке у Земуну, Јагодини, Крагујевцу, Краљеву, као и Библиотека града Београда и библиотека „Ђорђе Јовановић“ у Београду. Они су по квалитетима презентација и садржајима одговарали тадашњем развоју технологија код нас, али, пре свега, структури и квалитету интернет конекција, које нису трпеле гломазне и „тешке“ садржаје, мултимедију и сл. Временом се све више библиотека одлучило да самостално развије своје интернет презентације, тако да данас постоји више сајтова који представљају одличне примере добrog дизајна усклађеног са квалитетним садржајем, мада и даље остаје питање ажурности информација и вести, као и интерактивности, односно двосмерности саобраћаја на сајту: ка посетиоцу сајта и од њега. У томе предњаче сајтови Библиотеке града Београда, библиотека у Крушевцу, Сомбору, Јагодини, Библиотеке „Ђорђе Јовановић“ у Београду. Ипак, целокупно узвеши, интернет сајтови јавних библиотека Србије заостају за временом, по готову када се сагледају са становишта ажурности и актуелности. Једноставним прегледањем сајтова дошло се до сазнања да је не само дизајн стар пет и више година на великим броју презентација, већ су и пласиране вести у неколико случајева старе више година. Иако садржај увек треба да буде испред форме, јер најбољи светски сајтови (они са највише посета) то постижу одређеним садржајима који привлаче посетиоце, тешко се може очекивати да ће визуелно неатрактиван и превазиђени сајт привући већу пажњу.

⁷ Мирко С. Марковић, *Biblioteca Futura: љрактикум за модерну библиотеку*, Београд, 2002, стр. 31.

Крајем 2006. године покренут је веб сајт Библиотекарског друштва Србије (<http://www.bds.org.yu>), што је најбољи начин за промовисање професије и струке и шире од националних граница. На састанку директора матичних библиотека у Ваљеву 8. децембра 2006. године представници Народне библиотеке Србије најавили су покретање портала библиотека Србије. Иако је то потез који касни годинама, он је добродошао и сада, јер је неопходно веће учешће националне библиотеке у раду и развоју свих библиотека у земљи, нарочито у областима које су релативно нове за већи део стручне јавности. Нови сајт БДС-а и најављени портал пружиће додатни подстрек за унапређење постојећих и стварање нових библиотечких веб сајтова који ће поставити вишег стандарда.

*Интернет сајт чачанске Библиотеке**

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ у Чачку свој први самостални сајт добила је фебруара 2001. године (<http://www.cacak-dis.org.yu>). Веб сајт је потписао Интернет клуб из Љига, и одмах је постављен у оквиру портала *Библиотеке наше^г окружења*. Аутори текстова били су библиотекари Градске библиотеке. Сајт је визуелно одговарао свим осталим презентацијама које су урађене у том пројекту. Први веб сајт био је замишљен као место где ће се представити целокупан културни живот Чачка, попут специјализованог портала културе са свим установама и манифестацијама које чине културну понуду града. Таква (пре)амбициозна концепција, очекивана, није опсталла, јер Библиотека није имала раднике који би посветили том послу већи део радног времена, али и због тога што је одржавање и ажурирање сајта у потпуности зависило од других. Библиотекари су припремали вест и фотографију, који су се путем електронске поште слали особи задуженој за одржавање сајта (администратору). Тиме је сав утицај на садржај био завршен, па су вести једини мењани део сајта од 2001. до 2005. године.

Пошто је стари веб сајт практично био неактиван дужи временски период, а такође и превазиђен и неатрактиван са дизајнерске стране, одлучено је да се приступи изради нове интернет презентације. Направљен је одређени концепт, према коме су се радници Библиотеке водили у преговорима око израде сајта. Концепт и жеље библиотекара сводили су се на прегледност и употребљивост сајта, радије него на визуелни утисак који би презентација остављала на посетиоце. Почетни контакти са фирмама које се баве

* Интернет сајт Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис“ проглашен је најбољим библиотечким сајтом у 2006. години од стране библиотечке мреже *Библиотеке наше^г окружења*.

веб дизајном нису доносили охрабрења, јер је замишљени пројекат својом величином, а тиме и ценом, превазилазио суму новца коју је Библиотека намеравала да потроши. Више месеци ствари се нису помериле од нацрта на папиру, све док није преовладало уверење да тренутним стањем нико није задовољан: Библиотека, као важан чинилац културне понуде у локалној заједници, није имала адекватно присуство на интернету, док су корисници Библиотеке ускраћени за лакши и бржи приступ информацијама путем интернета. Стекао се утисак да је све боље од неактивног веб сајта, па је један радник Библиотеке приступио учењу веб дизајна, са књигом у руци испред компјутера.

Читав процес изrade сајта и уношења садржаја (текстови и слике) трајао је око четири месеца, уз редовно обављање свакодневних радних задатака и неизбежан рад у слободно време. Софтвер коришћен за веб дизајнирање чинио је програм Macromedia Dreamweaver 8, који се показао као веома погодан за руковање од стране почетника у HTML-у. Поред тог програма, у оквиру пакета Microsoft Office дистрибуира се и програм Front Page, који је такође специјализован за израду интернет страница и представља солидно решење за веб дизајн. Оба програма обилато су пропраћена објављеном литератуrom, од најједноставнијих књига за почетнике, до иссрпних решења типа „све у једном“, али је превагу приликом избора однело решење Macromedia-е због већег броја опција за рад. Скоро цео сајт Градске библиотеке урађен је у HTML-у (преко 100 страница), осим две странице где је имплементиран језик PHP (Hypertext Preprocessor).^{*} Осим тога, за израду навигационог менија, као основног средства за кретање кроз садржај сајта, искоришћена су бесплатна решења програмског језика JavaScript, која се веома лако могу пронаћи и преузети на интернету, а служе за додавање интерактивности HTML страницама. За напредније форматирање изгледа страница искоришћени су CSS (Cascading Style Sheet) стилови, који се лако и интуитивно дефинишу у програму Dreamweaver, а служе за уједначен изглед сваке странице у оквиру сајта.

Садржај веб сајта урађен је у потпуности ћирилицом, док су основне информације о Библиотеци, њеној структури, историјату, услугама и програмима преведене на енглески и немачки језик и налазе се на посебним деловима сајта за кориснике којима српски није матерњи језик. У Библиотеци се размишља и о преводу на француски језик, јер у оквиру библиотеке од 2001. године ради Клуб љубитеља француске културе, под покровитељством Француског културног клуба и Амбасаде Републике Француске у Београду. Жеља уредника сајта била је да се на једном месту корисницима

* За израду ових страница Градска библиотека најсрдачније захваљује Урошу Пешовићу, дипломираниом инжењеру електротехнике.

пружи што више информација на што краћи могући начин. Већ се увидело да се у оквиру будућих ревизија сајта морају додатно сажети сви текстови, како преобиље текста не би угушило суштину пренетих информација. Најбољи критеријум према коме ће се ревизија сајта водити биће статистика посјећености. Странице са највећом посјећеношћу, односно делови сајта који највише интересују посетиоце, заслуживаће даље усавршавање и стално ажурирање садржаја, док оне са мало или нимало посјећености или нису потребне у оквиру презентације или су представљене на погрешан начин и на неадекватном месту. Статистика за последње месеце 2006. године показује да су корисницима најзанимљивија електронска издања Градске библиотеке у Чачку, која се бесплатно нуде за преузимање са сајта. Такође, део сајта „Дигитална библиотека“, који је посвећен дигитализацији материјала из фондова чачанске Библиотеке, показује константно повећање посјећености како се све више материјала објављује у дигиталном облику.

Новом сајту библиотеке у Чачку допринос су дали: Богдан Трифуновић (веб дизајн и уредник сајта), аутори текстова Мирко Дрманац, Дубравка Илић, mr Маријана Матовић, Бошко Обрадовић, Марија Орбовић, Даница Оташевић, Јелена Петровић, Наташа Поповић, Богдан Трифуновић. За превод текстова на енглески и немачки језик заслужни су Верена Хемерле, Наташа Поповић и Богдан Трифуновић.⁸

Структура сајта

Индексна, почетна страна доноси главни мени (урађен по принципу падајућих менија за вертикалну и хоризонталну навигацију, мени је виљив на свим страницама, па је на тај начин олакшан приступ било ком делу сајта), са исцрпним обавештењима распоређеним по рубрикама о структури Библиотеке, њеном историјату, услугама, издањима, информацијама о „Дисовом пролећу“ као најзначајнијој манифестацији коју Библиотека организује, пројектима који су у току, као и преглед свих вести од 2000. године до данас.

Рубрика **О нама** доноси основне информације о Библиотеци, њеном историјату, структури одељења, као и опис сваког одељења са запосленима на засебним страницама.

Друга рубрика, **Услуге**, намењена је детаљном упознавању посетилаца са радом Библиотеке, односно услугама које библиотека пружа својим кори-

⁸ Све евентуалне критике везане за сајт Библиотеке у Чачку, а нарочито за квалитет и тачност превода на енглески и немачки језик, трпи искључиво уредник сајта (прим. аут.).

сницима. Ту се налазе информације о радном времену и ценовнику услуга, правима и обавезама корисника, условима за позајмљивање књига, о књижним фондовима, легатима, читаоницама, интернет услугама и коришћењу Интернет клуба.

Рубрика **Дисово пролеће** посвећена је песничкој манифестацији *Дисово пролеће*, најстаријој и најдуговечнијој манифестацији тог типа у Србији, коју Градска библиотека „Владислав Петковић Дис“ организује од 1964. године. Поред информација о *Дисовом пролећу*, вестима о расписаним конкурсима, добитницима награда и програму, посетиоци могу пронаћи и биографију Владислава Петковића Диса.

Богата издавачка делатност Градске библиотеке у Чачку (до сада је објављено преко 150 публикација) обрађена је у рубрици **Издаваштво**. Издавачка делатност представљена је кроз објављене књиге (у едицијама *Књиџа госта*, *Токови*, *Врела*, *Завичајна библиографија* и *Посебна издања*), каталоге изложби и часописе (стручни часопис *Глас библиотеке*, чији се бројеви од 2003. године могу преузимати са чланцима у пуном тексту, и лист *Дисово пролеће*, који прати истоимену годишњу манифестацију).

Рубрика **Електронска издања** најпосећенији је део сајта, чиме је потврђен значај који јој је дат још при изради скице сајта на папиру. Поред електронске верзије часописа *Глас библиотеке*, могуће је слободно преузимање библиографија, каталога и књига у издању библиотеке у Чачку, као и скенираних страна три средњевековне српске књиге. Предвиђено је да се овај део сајта непрестано допуњује, како буду објављивана нова издања, односно стара дигитализована.

Рубрика **Пројекти** доноси информације о пројектима и пословима који су у току у Градској библиотеци. У питању је рад на новим књигама у издању Библиотеке, дигитализацији папирног материјала из фондова библиотеке, док посебан део прати вести везане за решавање проблема будуће зграде Библиотеке у Чачку.

Вести о програмима и дешавањима у Градској библиотеци објављују се у рубрици **Летопис**, где су прикупљене вести објављиване од 2000. године до данас (преузето са старог сајта).

Највећи део почетне стране резервисан је за вести о најновијим дешавањима, односно извештајима са програма Градске библиотеке. Циљ је да централни део екрана, где се пажња посетилаца највише задржава, даје свеже информације о томе шта се дешава у Библиотеци, као и да се редовно мења изглед почетне стране, да би се избегло напуштање сајта после учитавања странице која се дужи временски период није мењала. С обзиром да су многа истраживања потврдила да корисници интернета немају много стрпљења приликом претраге, и да ће се на једном сајту задржати најдуже два или три „клика“ пре него што наставе потрагу на следећем, настојало се да све информације које сајт Библиотеке може да понуди буду прегледно и оп-

тимално распоређене, уз коришћење уобичајеног и логичног интернет речника. У току је постављање претраживача коришћењем бесплатног решења машине за претраживање, чијом применом корисници лако могу претражити преко кључних речи све странице сајта, што знатно повећава његову корисност и употребљивост. Оптимизација страница извршена је на већини страница првог нивоа, док ће се остале оптимизовати „у ходу“ (сређивање HTML кода, дефинисање кључних речи, ажурирање мапе сајта, итд.). Све то допринело је повећању посећености сајта за преко 50 процената, док је количина оствареног саобраћаја већа неколико пута, захваљујући далеко већем садржају на сајту и повећаној посећености. Крајњи циљ је да се број посетилаца сајта Библиотеке изједначи са бројем корисника који физички посећују установу.

Већ поменути сегмент **Дигитална библиотека** представља колекцију дигитализованих докумената из фондова Градске библиотеке, који својим садржајем и формом чине део културне баштине Чачка. Дигитална библиотека осмишљена је као континуирани и динамични пројекат стварања велике збирке дигитализованих фотографија, плаката, књига, текстова, пре свега из фонда Завичајног одељења, чиме би се на најбољи начин представило културно завештање и посебност овог дела Србије. Посетиоцима сајта омогућено је да преко услуге **Питајте библиотекара** комуницирају са библиотекарима, постављају питања, остављају коментаре или критикују рад Библиотеке и њених радника. Градска библиотека у Чачку једна је од првих јавних библиотека Србије која је понудила ту услугу у електронском облику, желећи да на тај начин популарише комуникацију електронском поштом, али и да пружи квалитетнији и бржи сервис својим корисницима. Седмична акција у оквиру Позајмног одељења **Књига недеље** може се практити преко странице где су постављене скениране корице и кратки приказ препоручене књиге за ту недељу. Постоји и архива претходних приказа Књига недеље.

Информациони сервис представља специфичност новог сајта: желело се да посетиоци на једном месту добију што више информација које су потребне у свакодневном животу, па је осмишљен део презентације који се не односи конкретно на рад Библиотеке. Ту се могу наћи подаци о реду вожње са железничке и аутобуске станице у Чачку, адресар важних установа у граду, комплетан адресар са адресама, телефонима и веб адресама свих факултета, виших, средњих и основних школа у општини, линкови до више сајтова где се нуде огласи за посао, мапа Чачка, информације за студенте и слично. Намера је да Информациони сервис стално буде допуњаван новим садржајима и тиме прерасте у прави електронски шалтер („е-шалтер“), чиме би се делимично испунила једна од улога савремене библиотеке.

Закључак

Досадашњи рад најузеји у потпуности је оправдао очекивања запослених у Библиотеци, али предстоји обимнији и далеко тежи рад на задовољавању све већих потреба корисника интернета. Редизајнирани веб сајт Градске библиотеке у Чачку не представља врхунски дomet из области интернет технологија, што је и разумљиво ако се узме у обзир да га је радио лице свим другачијег профила образовања, коме је наведени сајт и први такав пројекат у каријери. Ипак, од визуелног доживљаја далеко је значајнији производ који је установа добила: веб сајт који се одржава и ажурира новим вестима директно од стране запослених, чија је израда коштала знатно мање од просечног тржишног износа. Поред тога, библиотека у Чачку је након реализације овог пројекта обогатила своју структуру запослених, јер се стечена знања из области веб дизајна и интернет технологија могу даље преносити на колеге, што је веома значајно када у систематизацији послова Библиотеке још увек нема предвиђених места за стручњаке из тих области. Показани начин изrade интернет сајта јавне библиотеке може бити својеврсно упутство и за друге библиотеке које се налазе пред проблемима или дилемама које је решавала и Библиотека у Чачку. Рад на обуци кадрова, поред запошљавања информатичких стручњака, постаје веома актуелно питање када се српско библиотекарство упореди са достигнутим стандардима у иностранству, па чак и са земљама у најближем окружењу. Интернет сајтови представљају само најочигледнију, спољашњу, манифестацију развоја одређене библиотеке у смислу њене „модернизације“⁹. Међутим, баш та карактеристика интернет презентације, да је то „непостојећа стварност“ коју корисници прво, а можда и једино виде од установе, тј. реалног света, захтева да се о тој области мора водити далеко више рачуна и размишљати озбиљније него до сада, са адекватним плановима и програмима развоја, узовољно материјалних и људских ресурса.

⁹ Модернизација је термин преузет из области друштвених наука, а означава ниво успешности једног друштва да прати савремене домете цивилизације у смислу општег културног напретка (прим. аут.).

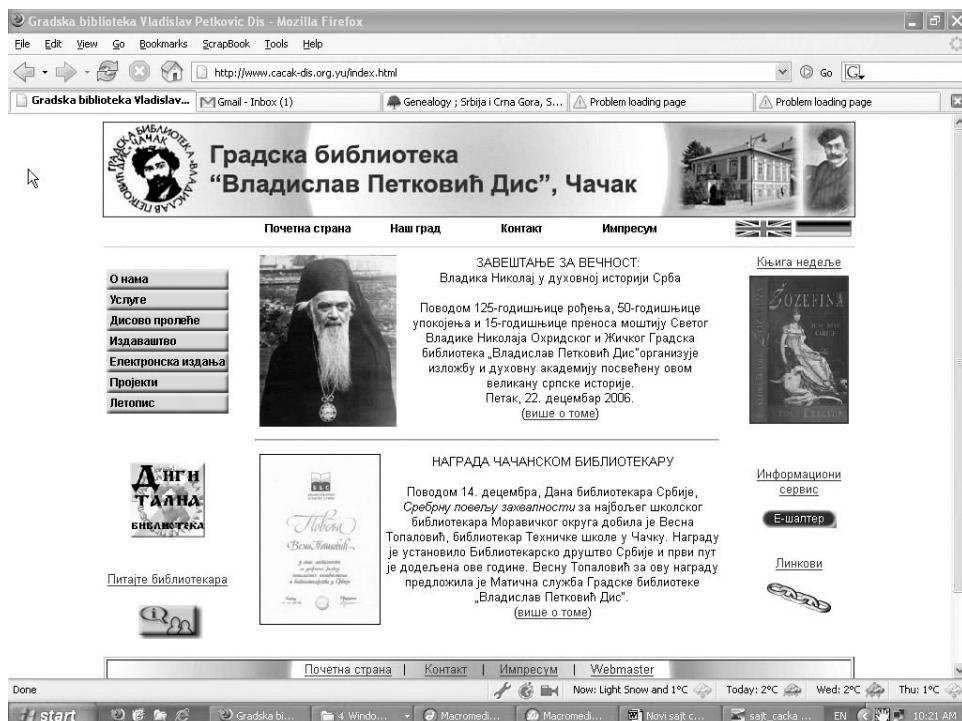
INTERNET IN SERBIAN LIBRARIES AND PUBLIC LIBRARY OF CHACHAK NEW WEB SITE

Summary

This paper deals with web sites of libraries in Serbia and particularly Public library „Vladislav Petkovic Dis“ at Chachak. First part of the text is about history and development of librarian sites from 1996 (a year when National library of Serbia started its first web site) to nowadays. It emphasizes underdevelopment of web design at Serbian libraries in general, but also points to some new and brighter examples. The second part is all about new and redesigned web site of Public library at Chachak, which is a product made by librarians itself, its setting up, structure and benefits, both for library and users.

Bogdan Trifunovich

БОГДАН ТРИФУНОВИЋ

Насловна страница новог веб сајта